

Uchwała Nr 4200/V/64/2023

V Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Katowicach

z dnia 27 kwietnia 2023 r.

w sprawie opinii o przedłożonym przez Prezydenta Bytomia sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2022 rok

Na podstawie art. 13 pkt 5, art. 19 ust. 2 i art. 20 ust.1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668) V Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach **u c h w a l a**, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **pozytywną z uwagami** opinię o przedłożonym przez **Prezydenta Bytomia** sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2022 rok.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie:

Prezydent Bytomia przedłożył Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach sprawozdanie roczne z wykonania budżetu miasta za 2022 rok, działając na podstawie art. 267 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.). Sprawozdanie zostało przedstawione z zachowaniem ustawowego terminu.

V Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach dokonał analizy przedłożonego sprawozdania i stwierdził, co następuje:

1. Budżet miasta na rok 2022 został uchwalony przez Radę Miejską w Bytomiu uchwałą Nr LII/698/21 z dnia 20 grudnia 2021 r. W przedłożonym sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2022 rok nie występują rozbieżności w stosunku do danych zawartych w sprawozdaniach złożonych przez jednostkę samorządu terytorialnego na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2022 r. poz. 144 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r.

w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2396 z późn. zm.).

2. Sprawozdanie z wykonania budżetu za 2022 rok jest kompletne, gdyż zawiera informacje wymienione w art. 269 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, tj. w szczególności:

a) wykonane dochody i wydatki, w szczególowości określonej jak w uchwale budżetowej, które wynosiły:

- dochody 1.100.582.045,54 zł, tj. 96,7 % planu,

- wydatki 1.183.442.696,94 zł, tj. 97 % planu.

Wykonanie budżetu zamknęło się deficytem budżetowym w kwocie 82.860.651,40 zł, wobec planowanego deficytu w wysokości 81.458.947,00 zł. Niedopuszczalna jest zdaniem Składu Orzekającego, sytuacja w której wykonany deficyt przekracza zaplanowany a o źródłach jego pokrycia decyduje organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego. Ustalony przez Radę deficyt jest granicznym limitem, co oznacza, że nie może zostać przekroczony podczas wykonywania budżetu. W ocenie Składu działanie takie narusza wyłączną kompetencję organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego, w tym przypadku Rady Miejskiej w Bytomiu, wynikającą z przepisu art. 18 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym (Dz. U z 2023 r. poz. 40) i art. 212 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Należy w tym miejscu zauważyć, że organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego ma ustawowy obowiązek wynikający z art. 247 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych wykonywania budżetu i sprawowania ogólnego nadzoru nad jego realizacją oraz posiada wyłączną kompetencję do inicjowania zmian w uchwale budżetowej, co wynika z art. 233 pkt 3 tej ustawy, jednakże akceptacja bądź nie, przedłożonego projektu zmian w uchwale budżetowej należy już do wyłącznej kompetencji organu stanowiącego.

W wyjaśnieniach do sprawozdania Rb-NDS – o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego, złożonego w dniu 20 lutego br. do tutejszej Izby, wskazano, że zaistniała sytuacja wynika przede wszystkim z realizacji zadań inwestycyjnych przy współudziale środków zagranicznych, przekazywanych miastu w formie dotacji, głównie jako refundacja poniesionych wydatków, po złożeniu właściwych wniosków o płatność. W wyniku wydłużających się procedur miastu nie zostały przekazane znaczne środki, a wydatki musiały być regulowane w terminach zapłaty wynikających z faktur i umów, co doprowadziło do niezrealizowania znacznej części dochodów majątkowych. Powyższe wymusiło konieczność zapewnienia finansowania projektów unijnych ze środków własnych, tak aby nie zakłócić realizacji poszczególnych inwestycji. Ponadto wskazano, że zwiększona kwota deficytu została pokryta wolnymi środkami, które miasto posiadało, przy czym nie zakłóciło to bieżącej realizacji budżetu.

Skład Orzekający uznał przedłożone wyjaśnienia za spójne i znajdujące potwierdzenie w złożonych sprawozdaniach statystycznych niemniej zaleca podjęcie działań mających na celu uniknięcie w przyszłości wystąpienia opisanej sytuacji.

Został spełniony wymóg wynikający z art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym na koniec roku budżetowego wykonane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5- 8 tej ustawy, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, tj. wykonane wydatki bieżące mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o wskazane przychody jedynie o kwotę związaną z realizacją wydatków bieżących z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 tej ustawy, w przypadku gdy środki te nie zostały przekazane w danym roku budżetowym. W przypadku zaś równoważenia wydatków bieżących środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych, ocena spełnienia zasady za rok poprzedzający rok budżetowy następuje po wyeliminowaniu kwot związanych z tymi środkami. Za rok 2022 został wykonany deficyt operacyjny w kwocie 11.230.033,02 zł wobec planowanego deficytu operacyjnego w kwocie 30.998.688 zł. Ponadto wykonanie wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych wyniosło 57.610.575,82 zł a niewykorzystanych środków pieniężnych o których mowa w art. 217 ust 2 pkt 8 ustawy 38.024.638,49 zł. Skład pozytywnie ocenia fakt wykonania deficytu operacyjnego w kwocie znacznie niższej od planowanej jednocześnie zauważa jednak, że wykonanie deficytu operacyjnego w jakiegokolwiek kwocie jest dla gminy zjawiskiem niekorzystnym, ma bowiem negatywny wpływ na możliwość obsługi długu jednostki.

b) zawarto zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych /tj. środków unijnych i innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi/, dokonane w trakcie roku budżetowego;

c) przedstawiono stopień zaawansowania realizacji programów wieloletnich;

3. Zgodnie z art. 6r ust. 2e ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2519 z późn. zm.) w przedłożonym sprawozdaniu ujęto:

a) informację o dochodzie z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;

b) informację o wydatkach poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z wyszczególnieniem kosztów, o których mowa w art. 6r ust. 2–2c tej ustawy;

c) objaśnienia do powyższych danych.

4. W przedłożonym sprawozdaniu zostały zawarte również inne dane liczbowe i informacje, które obrazują wykonanie budżetu w 2022 roku pod względem finansowym i rzeczowym.

5. Ze sprawozdania Rb-Z - o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji – wynika, że stan zobowiązań gminy według tytułów dłużnych, na koniec 2022 roku wyniósł 381.923.010,44 zł, co stanowiło 34,7% wykonanych dochodów. Zobowiązania wymagalne wyniosły 2.490,26 zł i dotyczyły kwoty zabezpieczenia należytego wykonania umowy, która nie została zwrócona z uwagi na brak numeru konta na które należało ją przekazać

6. Na koniec 2022 roku została zachowana relacja wynikająca z regulacji zawartej w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, co stanowi warunek konieczny do uchwalenia budżetu. Relacja powyższa po uwzględnieniu wyników wykonania budżetu 2022 roku ulega poprawie.

7. Przedłożona ze sprawozdaniem rocznym z wykonania budżetu za 2022 rok, informacja o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego zawiera wymagane dane, określone w art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, V Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach orzekł - jak w § 1 uchwały.

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, wniesione w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Przewodnicząca V Składu Orzekającego

Anna Baran